

NİHAİ HAKEM KARARI

Karar Tarihi : 27.11.2024
Referans No : 6336192208
Dava Dosya No : 4570697464

TARAFLAR

Şikâyetçi :
Temsilci/Vekil :
Şikâyet Edilen :

ŞİKÂYETE KONU ALAN ADI VE TESCİL EDEN KAYIT KURULUŞU

Şikâyete Konu Alan Adı : nitronobel.com.tr
Tescil Eden Kayıt Kur. : trdomains@metunic.com.tr

USULİ İŞLEMLER

Şikâyet başvurusu, İstanbul Tahkim Merkezi (“ISTAC”) tarafından 22.10.2024 tarihinde teslim alınmıştır. Başvuruyu inceleyen ISTAC, birtakım eksiklikler tespit etmiş ve İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği (“Tebliğ”) uyarınca işbu eksikliklerin giderilmesi için 23.10.2024 tarihli e-postası ile Şikâyetçiye beş günlük süre vermiştir. Şikâyetçi, 27.10.2024 tarihli e-postası ile kendisine sorulan “aynı şikâyet konusu ile ilgili olarak daha önce başka bir uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcıya veya bir mahkemeye başvuruda bulunulup bulunulmadığı ve alınmış herhangi bir karar olup olmadığı” sorusunu yanıtlamış ve başkaca bir hukuki işlem başlatılmadığı bilgisini paylaşmıştır.

Eksiklerin tamamlanmasının akabinde ISTAC, Tebliğ’e uygun olarak Şikâyet Edilene şikâyeti tebliğ ederek idari süreci başlatmış ve ayrıca 30.10.2024’te ilgili Kayıt Kuruluşuna da bildirim yapmıştır.

Tebliğ uyarınca ISTAC Şikâyet Edilene, ilgili başvurunun kendisine gönderilmesinden itibaren 10 (on) gün içerisinde, asgari olarak Tebliğ’de yer alan unsurları içeren, başvuruya ilişkin cevabını sunması gerektiğini bildirmiştir. Ancak Şikâyet Edilen herhangi bir cevap sunmamış, hakem tercihi hakkında da bir beyanda bulunmamıştır.

Şikâyetçinin, ihtilafın “tek üyeli idari heyet” tarafından çözülmesi istemi üzerine ISTAC tarafından, Dr.Öğr.Üyesi Eda Çataklar tek hakem olarak atanmış ve Hakem “Görevi Kabul, Tarafsızlık, Bağımsızlık ve Uygunluk Beyanı”nı 14.11.2024’te ISTAC’a sunmuştur. Ayrıca, Tek Hakem Çataklar tarafından, 22.11.2024 tarihinde alınan 1 Numaralı Usuli Ara Karar ile Tebliğ madde 14/1 uyarınca karar verme süresinin 5 (beş) gün uzatılması kararlaştırılmıştır.

İDDİA VE UYUŞMAZLIĞIN ÖZETİ

Şikayetin konusunu, nitronobel.com.tr alan adı oluşturmakta olup, Şikayetçi bu alan adının, kendisine ait markalar ile iltibasa sebep olduğunu ileri sürmektedir. Şikayet Edilen, şikayete dair herhangi bir cevap vermemiş, bir beyanda bulunmamıştır. Aşağıda, Şikayetçi tarafından sunulan bilgi ve belgeler ile yapılan talep özet olarak sunulmuştur.

A. Şikayet Dilekçesi

Şikayetçi vekili tarafından sunulan şikayet dilekçesinde özetle,

- Şikayetçi 'in Amerika'da bulunan bir patlayıcı üreticisi şirket olduğu,
- Kurucusunun, Nobel ödüllerinin kurucusu, dinamit ile fününin mucidi olduğu ve Şirketin 180 yılı aşkın süredir faaliyette bulunduğu,
- Şirketin, alan adı ile hem WIPO hem Türkiye'de tescilli ve aktif olarak kullanılan tanınmış markalar olan DYNO NOBEL ve NOBEL markalarının sahibi olduğu,
- Şikayete konu alan adının, müvekkilinin markası ile aynı ya da iltibasa sebebiyet verecek kadar benzer olduğu,
- Şikayete konu alan adını taşıyan internet sitesinin patlayıcı sektöründe olduğu, müvekkilinin markaları ile iltibasa sebep olacak şekilde kullanıldığı,
- "nitronobel" markasının taklit olduğu, Şikayet Edilenin alan adı üzerinde geçerli bir menfaat ya da hakkı bulunmadığı,
- Şikayet Edilen tarafından 2022 yılında yapılan dört farklı marka başvurusunun müvekkilinin itirazları ile reddedildiği,
- Alan adının kötü niyetli olarak tescil edildiği ve kullanılmakta olduğu,
- Şikayet Edilenin, tüketicileri hataya düşürmek ve müvekkili ile bağlantısı olduğu izlemi yaratmak, böylelikle kazanç elde etmek istediği,
- Şikayet Edilen ile organik bağı bulunan 'nin ticaret unvanından "Nobel" ibaresinin terkinine ilişkin olarak açılan davanın müvekkili lehine sonuçlandığı,
- Aynı şekilde, Şikayet Edilen ile organik bağı bulunan 'nin www.nobelexplosives.com alan adı için WIPO'ya yapılan başvuru sonunda, söz konusu alan adının müvekkiline devrine karar verildiği,
- Şikayet Edilen ile organik bağı bulunan 'ye karşı açılan marka hakkına tecavüz davasının ise kısmen lehe sonuçlandığı

ifade edilmiş ve alan adının Şikayetçiye devri istenmiştir. Şikayetçi tarafından ayrıca, şirket kuruluşuna ilişkin belge ile farklı ülkelerde yapılan marka tescillerine ilişkin belgeler dosyaya sunulmuştur.

B. Daha Önce Verilen Mahkeme Kararları ve Hakem Kararı

Şikayetçi tarafından, Şikayet Edilenle ilişkili olduğu ifade edilen 'ye ve 'ye karşı "Nobel" ibaresinin kullanımına ilişkin olarak iki ayrı dava açılmış, davalar Şikayetçi lehine sonuçlanmıştır. Ayrıca, "nobelexplosives.com" alan adıyla ilgili olarak Şikayetçi lehine verilen WIPO kararı da dosyaya sunulmuştur. Aşağıda bu kararlar hakkında bilgi verilmiştir.

1. Ankara 5. FSHHM 15.12.2023 T, 2023/47 E, 2023/542 K sayılı Karar

tarafından 'ye karşı açılan davada, 6769 sayılı SMK m.25, 6769 sayılı SMK m.29, m.149, 6102 sayılı TTK m.54 vd. hükümlerine göre, markanın hükümsüzlüğü, marka hakkının ihlâli, ticaret unvanının korunması ve haksız rekabet iddialarından kaynaklı hukuki korunma istemlerinde bulunulmuştur. Yargılamanın sonucunda, ilgili marka tescilli olmadığı için hükümsüzlük talebi reddedilmiş ancak davalının ticaret unvanında bulunan "NOBEL" ibaresinin ticaret sicilinden terkin edilmesine karar verilmiştir.

2. Ankara 3. FSHHM 26.03.2024 T, 2023/49 E, 2024/131 K sayılı Karar

tarafından 'ye karşı açılan davada, davalı şirketin ticaret unvanında yer alan "NOBEL" ibaresinin davacının markası ve ticaret unvanı ile iltibasa mahal verdiği ileri sürülerek, haksız rekabet ve marka hakkına tecavüz teşkil etmesi sebebiyle ticaret sicilinden terkinine karar verilmesi talep ve dava edilmiştir. Mahkeme tarafından öncelikle, "davacının gerek TÜRKPATENT nezdinde tescilli NOBELEX markası gerekse de uluslararası tescilli DYNO NOBEL markalarını davalı şirketin unvan tescilinden çok daha önce aynı faaliyet alanında kullanarak hak sahibi olduğu bir bütün olarak dosya kapsamından anlaşılmış olmakla, davalının ticaret unvanında "NOBEL" ibaresinin kullanımının davacının marka hakkını ihlal teşkil ettiği" kanaatine varılmıştır. Haksız rekabet iddiaları bakımından ise mahkeme, "davalının ticaret unvanının esas unsuru olan "NOBEL" ibaresinin davacının markaları ile karıştırılmaya neden olacak derecede benzer olduğu, davalının "NOBEL" ibaresini markasal olarak ticari faaliyetlerinde kullandığı, tarafların faaliyet alanlarının ve şehirlerinin aynı olduğu dikkate alındığında, davalının "NOBEL" ibaresini ön plana çıkararak kullanmasının haksız rekabet teşkil ettiği" kararını vermiştir.

3. WIPO tarafından verilen 26.09.2024 tarihli Karar

Davacının sunduğu bir diğer karar ise tarafından, 'ye karşı WIPO önünde yapılmış şikayete ilişkindir. Anılan dosyada Hakem, Politika'nın 4(i) ve Kurallar'ın 15 no'lu maddeleri uyarınca, "nobelexplosives.com" ihtilaflı alan adının Şikayetçiye devrine karar vermiştir.

DEĞERLENDİRME VE TESPİTLER

İnternet Alan Adları Yönetmeliği m. 27/1 uyarınca, Hakemlerin, ilgili mevzuat, içtihatlar ve yargı kararlarını göz önüne alarak karar vermeleri gerekir.

Bu çerçevede Hakem, değerlendirmelerini yaparken, Türkiye'deki Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcıları bünyesinde verilen kararlar ile birlikte; WIPO nezdinde Alan Adı Uyuşmazlıkları Yeknesak Çözümü Politikası ("Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy" veya kısaca "UDRP") uyarınca verilmiş olan kararları ve WIPO'nun Seçilmiş UDRP Soruları ile İlgili Hakem Görüşlerinin üçüncü baskısını ("WIPO Overview of WIPO Panel Views on Selected UDRP Questions, Third Edition" veya kısaca "WIPO Jurisprudential Overview 3.0") uygun düştüğü ölçüde dikkate almıştır.

ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25 uyarınca, uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuruların aşağıdaki üç şartın birlikte oluştuğunu ortaya koyması gerekir:

- İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması ve
- Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması ve
- Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması.

Kural olarak şartların oluştuğunu ispat yükü Şikâyetçi üzerindedir. Aşağıda, şikâyet bu hususlar bakımından incelenmiştir.

A. Alan Adının Şikâyetçinin Tanıtıcı İşaretleri ile Aynı ya da Benzer Olması

İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25/1(a) uyarınca, Şikâyetçi, ihtilaf konusu alan adının sahip olduğu ya da ticarete kullandığı marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olduğunu ortaya koymak zorundadır. Bunun için, Şikâyetçinin şikâyetinin şikâyetine dayanak gösterdiği işaret üzerinde hak sahibi olduğunu ortaya koyması ve bununla şikâyete konu işaret arasında ayniyet veya benzerlik bulunması gerekir.

Şikâyetçi şirketinin 22.05.1984 tarihinde Amerika'nın Delaware eyaletinde kurulduğu, <https://www.dynonobel.com/> adlı alan adını kullanmakta olduğu görülmektedir. Şirketin, dinamitin mucidi 'in çalışmalarından doğduğu anlaşılmaktadır.

1. Dünyada Tescilli Markalar

Şikâyetçinin dünyanın pek çok ülkesinde tescilli ve Nobel ibaresini içeren üç farklı markası mevcuttur. Bu markalar şunlardır:

- DYNO NOBEL

Bu markanın, 7, 9, 12 ve 13'üncü sınıfların tamamı ya da bir kısmı için Amerika (2011), Kanada (2011), Hindistan, Mozambik, Zimbabve gibi ülkelerde tescil edildiği anlaşılmaktadır.

- NOBEL FIRE

Bu markanın, 9 ve 42'nci sınıflarda Amerika (2021), Avustralya (2020), Çin (2019), Hindistan, Endonezya, Rusya (2020), Brezilya, Meksika, Peru, Şili gibi ülkelerde tescil edildiği anlaşılmaktadır.

- NOBEL ACADEMY

Bu markanın, 41'inci sınıfta Amerika (2024), Avustralya gibi ülkelerde tescil edildiği anlaşılmaktadır.

2. Türkiye'de Tescilli Markalar

Türkiye'ye bakıldığında ise Şikâyetçi şirketin, Nobel ibaresini içeren tescil başvuruları ve tescilli markaları bulunduğu görülmektedir:

Başvuru Aşamasındaki Markalar:

	Başvuru No	Sınıf	Marka	Başvuru Tarihi
1	2024/127520	13	NOBELEX TITAN	02.10.2024
2	2024/127516	13	NOBEL TITAN	02.10.2024
3	2022/207610	7/9/12/13	DYNO NOBEL	08.12.2022
4	2022/199732	7/9/12/13	NITROMAK DYNO NOBEL	21.12.2022

Belirtmek gerekir ki, henüz tescil süreci tamamlanmamış marka başvuruları, Yönetmelik m.25/1(a)'da düzenlenen şartın değerlendirilmesi bakımından yeterli bir dayanak olarak kabul edilmemektedir. (Bkz. WIPO Jurisprudential Overview 3.0, par. 1.1.4; Trailblazer Learning, Inc. dba Trailblazer v. Trailblazer Enterprises, WIPO Karar No. D2006-0875).

Nobel İbaresini İçeren Tescilli Markalar:

	Tescil No	Sınıf	Marka	Başvuru Tarihi
1	2020/08741	9/42	NOBEL FIRE	31.07.2019
2	2006/00973	13	NOBELEX Şekil	06.01.2006

3. Aynılık ya da Benzerlik Bulunup Bulunmadığı

Şikayete konu, aktif kullanımda olduğu görülen nitronobel.com.tr alan adında mevcut bilgiler incelendiğinde, Şikayet Edilen 'nin 2011 yılında yerli sermaye ile Ankara'da kurulduğu ve sivil amaçlı patlayıcı madde satışı yaptığı görülmektedir. Bu şirketin unvanı, iken 24.01.2020 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanan 14.01.2020 tarihli Genel Kurul kararı ile bugünkü halini almıştır.

Şikayet Edilenin ticaret unvanının, faaliyet alanı ve şirket türünü gösteren çekirdek kısmı dışında kalan bölümde kullanılan Nitro Nobel ifadeleri ile şikayete konu alan adı aynı içeriktedir. Bu alan adının, "who is bilgileri"nden bu alan adının 28.04.2021 tarihinde tescil edildiği anlaşılmaktadır.

Şikayetçinin anılan ticaret unvanı değişikliğinden önce, Türkiye'de tescil başvurusuna konu edilmiş ve tescil edilmiş, Nobel ibaresini içeren iki ayrı markası mevcuttur. Bunlarda 2006 tarihinden tescil edilmiş olan Nobelex markası, 13'üncü sınıfta "Patlayıcı madde" için alınmıştır.

Her iki şirketin de patlayıcı sektöründen çalıştığı, yapılan araştırma kapsamında açıkça görülmektedir. Bir diğer dikkat çeken husus, Şikayetçinin dünya çapında ve uzun yıllardır bu sektörde faaliyette bulunuyor olmasıdır. Bu somut durum ve Türkiye'de 2006'dan bu yana tescilli Nobelex markasının varlığı karşısında "nitronobel" ifadelerinin benzerliğinin ve karıştırma ihtimali yaratabileceğinin kabulü gerekir.

Sonuç olarak, Şikâyetçinin, İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25 fıkra 1 (a) bendi kapsamında ispat yükünü yerine getirdiği ve ilk şartın Şikâyetçi lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

B. Alan Adını Tahsis Ettirenin Bir Hak ya da Bağlantısı Olup Olmaması

İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25/1(b) uyarınca Şikayetçi ihtilaf konusu alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmadığını ortaya koymalıdır.

Bununla beraber, menfi bir durumu ispat etmenin zor olması sebebiyle, internet alan adları uyuşmazlıklarının çözümü bakımından yerleşmiş içtihat uyarınca şikayetçinin şikâyet edilenin ihtilafli alan adı üzerinde yasal bir hakkı veya bağlantısının bulunmadığını ilk bakışta (prima facie) göstermesi halinde, **ispat yükünün şikâyet edilene geçtiği kabul edilmektedir.**

Bu kapsamda, WIPO Seçilmiş UDRP Sorularına İlişkin WIPO Panel Görüşlerine Genel Bakış, Üçüncü Baskı'da da belirtildiği üzere “*UDRP davalarında genel ispat yükü şikâyetçide olmakla birlikte, paneller, bir Şikâyet Edilenin bir alan adı üzerinde hak veya meşru menfaatinin bulunmadığını kanıtlamanın, genellikle Şikâyet Edilenin bilgisi veya kontrolü dahilinde olan bilgileri gerektiren, genellikle imkânsız bir “olumsuzu kanıtlama” görevi ile sonuçlanabileceğini kabul etmiştir. Bu nedenle, Şikâyet Edenin, Şikâyet Edilenin hak veya meşru menfaat sahibi olmadığına dair prima facie bir iddia ortaya koyması halinde, bu unsura ilişkin ispat yükümlülüğü, Şikâyet Edilenin alan adı üzerindeki hak veya meşru menfaatlerini ortaya koyan ilgili delilleri sunması için Şikâyet Edilene geçmektedir. Şikâyet Edilen bu tür bir delil sunamazsa, Şikâyet Edenin ikinci unsuru yerine getirdiği kabul edilir.*”

Mevcut uyuşmazlıkta, Şikâyet Edilen herhangi bir açıklama yahut delil sunmamıştır. Marka sicilinde yapılan araştırmada Şikâyet Edilen adına yapılmış bir marka tesciline de rastlanmamıştır. Şikâyet dilekçesinde, Şikâyet Edilenin 2022 yılında dört farklı tescil başvurusunda bulunduğu, bunların kendilerinin itirazları sebebiyle reddedildiği ileri sürülmüştür.

Diğer yandan, şikâyet konu alan adıyla ulaşılan sayfada “NİTRO NOBEL” ifadelerinin öne çıkarılarak, markasal olarak kullanıldığı görülmektedir. Ancak bu kullanımın Şikâyetçinin markasından önce tarihli olduğunu gösteren herhangi bir bilgi ya da belge mevcut değildir.

Bu çerçevede, İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25 fıkra 1 (b) bendi kapsamında düzenlenen ikinci şartın da Şikâyetçi lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

C. Alan Adının Kötü Niyetle Tahsis Ettirilmiş ya da Kullanılıyor Olması

Şikayetçi, İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25/1(c) uyarınca ihtilaf konusu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirildiğini veya kullanıldığını ispat etmek zorundadır.

İnternet alan adları uyuşmazlıkları kapsamında kötü niyet, genel olarak, şikâyet edilenin şikâyetçinin markasından, ticari unvanından, işletme adından ya da diğer bir tanıtıcı işareten

haksız bir şekilde yararlandığı veya başka bir şekilde bunları kötüye kullandığı durumlarda ortaya çıkmaktadır.

Bununla beraber, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği m.19 kapsamında kötü niyet teşkil eden haller örneksenmek suretiyle sayılmıştır.

Buna göre kötü niyet teşkil eden ve mevcut uyuşmazlık bakımından dikkate alınabilecek haller şunlardır:

b) Şikâyet konusu İAA'nın, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da işareti İAA'da kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

ç) İhtilaf konusu İAA'nın, ticari kazanç elde etmek amacıyla, şikâyetçinin sahibi olduğu ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işareti ile benzerlik sağlayarak karışıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının internet alan adı sahibinin internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu İAA'nın kullanılması.

Şikayetçi, yukarıda söz edilen davalarda aleyhine hüküm kurulan ile Şikayet Edilenin yetkililerinin aynı olduğunu ileri sürmektedir.

MERSİS üzerinden yapılan araştırmada, Şikayet Edilen 'nin, Şirketi münferiden temsile yetkili müdürünün olduğu, aynı kişinin 'nin yönetim kurulu üyelerinden biri olduğu tespit edilmiştir. hakkında ise bilgi bulunamamıştır. Şikayetçi tarafından sunulan belgeler ise 'un 'de de yönetim kurulu üyesi olduğunu göstermektedir.

Tüm bilgi ve bulgular sonucunda, benzer olaya ilişkin, dosyada mevcut WIPO Hakem kararında da isabetli şekilde belirtildiği üzere, “Şikayet Edilen'in, unvanını değiştirdiğinde ve ihtilaflı alan adını tescil ettirdiğinde, Şikayetçi ve markalarının varlığından habersiz olmasının düşünülemeyeceği; ihtilaflı alan adının, Şikayet Eden'in unvan ve markalarıyla iltibas yaratabileceğini bilebilecek durumda olduğu; hatta bu alan adının Şikayet Edilen tarafından özellikle seçilmiş olup, Şikayetçinin patlayıcı sektöründe tanınırlığından faydalanarak, müşteri ve kullanıcılarda iltibas yaratıp, haksız kazanç elde etmek amacıyla kötü niyetli kullanıldığı kanaati” oluşmuştur.

Kaldı ki, Şikayetçi kötü niyeti ispatla yükümlü olsa da denge önem arz eder. WIPO'nun D2015-2018 sayılı HUGO BOSS Trade Mark Management GmbH & Co. KG and HUGO BOSS AG v. Houjanyong kararında, iddia eden tarafın, iddia edilen gerçeğin doğru olma ihtimalinin olmama ihtimalinden daha yüksek olduğunu ortaya koyması gerektiği ifade edilmiştir.

Tüm bu sebeplerle, İnternet Alan Adı Yönetmeliği m. 25 fıkra 1 (b) bendi kapsamında düzenlenen ikinci şartın da Şikâyetçi lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

KARAR

Yukarıda yapılan değerlendirmeler ve tespitler neticesinde, Yönetmelik m. 25/1’de düzenlenmiş olan üç şartın birlikte gerçekleşmiş olduğu sonucuna ulaşıldığından, Yönetmelik madde 27 uyarınca Şikâyetin kabulüne ve “nitronobel.com.tr” alan adının Şikayetçi tarafa devredilmesine karar verilmiştir. 29.11.2024

Hakem

Dr.Öğr.Üyesi Eda Çataklar